

Poradenství na školách pomáhá při volbě o povolání

Alena Kazdová

Vybrat si profesní dráhu už během studia na střední nebo vysoké škole nemusí být vždy snadné. Už jenom proto, že požadavky na řadu profesí rostou velmi rychle, zároveň se rodí nové profese, které vyžadují zvládnout další dovednosti a znalosti. Kromě toho podle prognóz ekonomů není vyloučeno, a současná doba to ostatně už potvrzuje, že v brzké době zřejmě každý během produktivního života vystřídá i několik různých povolání.

O to významnější je role výchovných a kariérových poradců na školách všech úrovní – počínaje základním stupněm až po školy vysoké. Informací o problematice poradenství na školách není stále ještě tak mnoho a také role výchovného a kariérního poradenství na školách se často podceňuje. Národní informační středisko pro poradenství při Národním vzdělávacím fondu se problematikou výchovného a profesního poradenství už několik let zabývá a spolupracuje s podobnými institucemi v zahraničí v rámci celoevropské sítě Euroguidance. Významnou součástí jeho aktivit je také příprava a vydávání odborných publikací právě k tématice poradenství.

Loni např. vyvolala zájem poradenská příručka Kariérové poradenství pro život, která je překladem publikace švédských autorů Paivi Nilssona a Pehra Akerbloma. Vychází z konkrétních zkušeností poradců, využívá poznatků z praktických kontaktů s klienty, kteří za poradci přicházejí s problémy, jak se uplatnit na trhu práce, jaké povolání zvolit, jak poznat své schopnosti, dovednosti, jak se prezentovat při hledání nového místa atd. Kromě konkrétních rad se v knize její autoři snaží najít nové metody hledání profese, pracovního uplatnění a dát návod pro lepší sebepoznání každému, kdo mění práci, kariéru nebo v pracovním životě teprve začíná. Už v úvodu se konstatuje, že kdysi osvědčené a správné poradenské metody v současném světě ztrácejí účinnost a že je třeba v oblasti pracovního poradenství zavádět netradiční metody, někdy novátorské postupy. Publikace Kariérové poradenství pro život je určena jak výchovným poradcům, tak i jednotlivcům, kteří se zajímají o to, jak více poznat své vlastnosti, své silné stránky anebo jak se vyrovnat s nedostatky, jak při výběru vhodné profese nebo nového místa postupovat, aby byli úspěšní a v novém zaměstnání spokojení.

Na počátku letošního roku vydalo Národní informační středisko pro poradenství další dvě publikace na téma poradenství. Tentokrát se týkaly poradenství na vysokých školách. Jde o publikace Poradenství na vysokých školách a Sborník statí k problematice vysokoškolského poradenství, které se zrodily jako výstupní studie z projektu garantovaného Ministerstvem školství a mládeže. První publikace – Poradenství na vysokých školách - rozebírá systém vysokoškolské poradenské činnosti, úlohu poradenských center na vysokých školách, definuje funkce, které poradenská služba studentům může nabídnout – a to nejen v době, kdy přemýšlejí o své budoucí kariéře po škole, ale i krizových studijních, zdravotních nebo osobních situacích. Čtenář se může v publikaci dozvědět o historii tohoto typu poradenství, o současném stavu, o tom, jak na které vysoké škole taková poradenská centra fungují. Zajímavý je také výklad týkající se profilu a kvalifikace pracovníků v poradenské oblasti. V závěru publikace stručně seznamuje s modely poradenství, které fungují v jiných evropských zemích.

Jistě cennou kapitolou publikace je část, která nabízí kompletní seznam a adresář vysokoškolských poraden v ČR. Užitečná pro odborníky, ale možná i pro firmy –

coby potenciální zaměstnavatele budoucích vysokoškoláků – mohou být výsledky dotazníkového šetření mezi poradci o odborné a finanční situaci vysokoškolského poradenství v ČR.

Druhá zmíněná publikace je sborníkem článků a studií či referátů, které na konkrétních příkladech vysokých škol mapují přístupy, které se ve školách využívají, problémy, na které poradci narážejí anebo i zkušenosti ze spolupráce s úřady a podniky, které mají o profesní diagnostiku nebo o spolupráci při hledání kandidátů na různé pozice zájem. V tomto směru je zajímavá třeba zpráva z konference pracovníků vysokoškolských poraden z ČR a Německa, která se zmiňuje o praxi poradenství v SRN a umožňuje porovnání se situací u nás, zajímavé jsou zkušenosti poradenských pracovníků v SRN týkající se spolupráce s podniky a potvrzující úzkou vazbu vysokoškolského poradenství v Německu s průmyslovou sférou. Tato úzká spolupráce se například projevuje v tom, že podniky mohou ovlivňovat vývoj některých vzdělávacích programů na školách a nabízejí studentům praxe ve firmách, protože si takto mohou vychovávat ze studentů své příští zaměstnance. I to může být pro naše poradenství na vysokých školách zajímavou inspirací.

Více informací o publikacích na www.nvf.cz/euroguidance.